

ዓባይ ሰዓልን ናይ መልከፍቲ መርመራን



ዓባይ ሰዓልን ናይ መልከፍቲ መርመራን

ብ ኸ.ኸ.ደ. (GGD) ናይ ዓባይ ሰዓል ን ምምርማር ኣብ ዝግበረልኩም ዕድመ ነብስኹም ከተመርምሩ ኣለኩም። ሕማም ዓባይ ሰዓል ኣዝዩ ሓደገኛ እዩ። እዚ ሕማም እዚ ብመድሃኒት ከትከላኸሎ ትኽእልን ከምኡ ውን ብሓፈሽኡ ጽቡቕ ካብቲ ሕማም ከትፍወስ ትኽእል። ስለዚ እቲ ሕማም ኣለካን የብልካን ምፍላጥ ኣዝዩ ኣገዳሲ እዩ።

ናይ መልከፍቲ መርመራን እንታይ እዩ?

ናይ መልከፍቲ መርመራ ከ ሓደ መርመራ ናይ ምስ ተላጋቢ ሕማም ዘለዎ ሰብ ዝተራኸበ ወይ ዝቐረበ ሰብ ኮይኑ እቲ ሰብ ብቲ ጸረ ነፍሳት ምትሓዙ ወይ እቲ ጸረ ነፍሳት ከምዝሓለፎን ዘይሓለፎን ንምርግጋጽ ዝግበር መርመራ እዩ። እዚ ከኹነታ ዝኸለል ምክንያት ከኣ ብምስዓል ን ብምህንግስን ጸረ ነፍሳት ካብቲ ኣብ ንፋስ ወይ ኣየር ስለ ዝጽንበር እዩ። ዕላማ ናይ መልከፍቲ መርመራ ከኣ ብ ናይ ዓባይ ሰዓል ጸረ ነፍሳት ዝተለኸፉ ሰባት ከልለዩ ወይ ክፍለጡ እሞ ብ ዝተኸለለ መጠን ኣብ ዝቐልጠፈ ግዜ ከሕከሙ እዩ። እዚ ከኣ ካብ ሕማም ዓባይ ሰዓል ንኺድሕኑ እዩ።

ሓደ ሓደ ግዜ ልክዕ በዚ መንገዲ እውን ነቶም ዘየላግቡ ሕሙማት መርመራ ይግበር እዩ። ኸ.ኸ.ደ. (GGD) እዚ ዝገብረሉ ምክንያት ምንጪ ናይቲ ሕማም ንምልላይን እዚ ሓሚሙ ዘሎ ግለሰብ ብ መን ከምዝተለኸፈ ንምፍላጥን እዩ።

መን እዮም ዝምርመሩ?

ነርስ ናይ ኸ.ኸ.ደ. (GGD) ምስቲ ዓባይ ሰዓል ዝሓመመ ሰብ ብሓባር ኣብዚ ቀረባ እዋን ዝረኽቦም ሰባት ሊሰታ የዳልዉ። እዚ ርክባት ምስ ቤተሰብ፣ ኣዕሩኽ፣ ስራሕ፣ ቤት ትምህርቲ፣ ናይ ስፖርት ክለብ ከኹውን ይኽእል። እቶም ነርስታት ከኣ ነቲ ዝተዋህቦም ውልቃዊ ሓበሬታ ካብ ሕሙማት ብሚሰጡር ይሕዝዎ ንኺልኣ ኣሕሊፎም እውን ኣይህቡን እዮም።

እቶም ሰባት ምስ ዝሓመመ ሰብ ብዙሕ ግዜን ንነዊሕ ግዜን ርክብዝኦም መጀመርያ ይምርመሩ። እንተደኣ ካብቲ ዝተገብረ መርመራ እዞም ሰባት እዚኦም ብናይ ዓባይ ሰዓል ጸረ ነፍሳት ተለኸፎም ኮይኖም፣ እቶም ውሑድ ርክብ ዝነበሮም ሰባት ውን ይምርመሩ።

ናይ ዓባይ ሰዓል ትምርመር ብ ኸመይ ትገብሩ?

መርመራ ናይ ዓባይ ሰዓል ድሕሪ ሽምንተ ሰሙን ብድሕሪ ናይ መወዳእታ ርክብ ምስ ናይ ዓባይ ሰዓል ዝሓመመ ሰብ ዘተሓማምን ይኸውን። እንተደኣ እቲ ዝሓመመ ንነዊሕ ግዜ የስዕሎ ነይሩ ኮይኑ ምናልባት ተለኪፉ ክኸውን ዝኸኣል ኣቐዲሞም ን መርመራ ክመጽኡ ይጽውዑ።

ንመን እዩ መርመራ ኣገዳስነት?

ሕማም ዓባይ ሰዓል ኣብ ድኹም ናይ ምጽዋር ዓቕሚ ዘለዎም ሰባት ቀልጢፉ ክምዕብል ይኸኣል።

እዞም ዝስዕቡ ስምዒታት እንተለኩም **ኩሉ ግዜ** ምስ

ክፍሊ ምክልኻል ዓባይ ሰዓል ናይ ኸ.ኸ.ደ.

ክትራኽቡ ኣለኩም።

- ምስ ዓባይ ሰዓል ዝመሳሰል ቃንዛ።
- ብ ሰንኪ ሕማም ወይ ምጥቃም መድሃኒት ድኹም ናይ ምጽዋር ክእለት እንተለኩም።
- ዕድሚኦም ካብ ሓሙሽተ ዓመት ንታሕቲ ዝኾኑ ቆልዑት እሞ ምስ ዓባይ ሰዓል ዝሓመመ ሰብ ርክብ ዝነበሮም።
- እንተደኣ ክትምርመሩ ኣድላይ ኮይኑ ተሰሚዑኩም እሞ ን መርመራ-ዘይተጸዋዕኩም ምስትኹን።

ብዙሕ ግዜ ዝርኣይ ዓይነት ስምዒት ሕማም ዓባይ ሰዓል፤

ምስዓል

ድኻም

ረስኒ

ምርሃጽ ኣብ ግዜ ላይት

ድልየት መግቢ ምጉዳል

ክብደት ምጉዳል

መዓስ እዩ እዚ መርመራ ዝካየድ?

ናይ ዓባይ ሰዓል መርመራ ብ ዝተፈላለየ መንገዲ ይግበር። መብዛሕትኡ ግዜ መጀርያ ናይ ቱበርኩሊን-መርመራ ቆርበት (tuberculine- huidtest) ዝበሃል ናይ ቆርበት ፈተና ይግበር። ኣብቲ ፈተና ናይ ኣዎንታ መልሲ እንድሕር ሂቡ ብድሕሪኡ መርመራ ናይ ደም (IGRA) ይግበር። ነቲ ምልክት ን ምልላይ ሓደ ናይ ራጂ መርመራ ናይ ሳንቡእ እውን ሓደ-ሓደ ግዜ ኣድላይ ይኸውን። እዚ እም ዓይነት መርመራታት ሓደገኛታት ኣይኮኑን። ንቆልዑት ይኹን ዋላ ንነፍሰጾር ደቀንስትዮ።

• ናይ ቱበርኩሊን-መርመራ (tuberculinehuidtest) ቆርበት (መርመራ ማንቶክስ (mantoux-test))

ውሑድ ዝበለ ፈሳሲ ነገር (ቱበርኩሊን) ኣብ ደጋዊ ክፋል ቆርበትካ ናይ ጸጋማይ ኢድ ምልክት ነጠብጣብ ይግበረልኩም። ኣብ ቆርበትኩም ዝርኤ ግብረ መልሲ ብ ናይ ዓባይ ሰዓል ጸረነፍሳት ምልካፍኩምን ዘይምልካፍኩምን ከኣ ይሕብር። ድሕሪ ክልተ ክሳብ ሰለስተ መዓልታት (ማለት ድሕሪ ካብ 48 ክሳብ 72 ሰዓታት) እዚ ናይ ቆርበት ፈተና ብ ሰራሕተኛ ኸ.ኸ.ደ. (GGD) ይረጋገጽ።

• ናይ ደም መርመራ (IGRA)

ኣብዚ ከኣ ደም ይውሰድ። እቲ ደም ከኣ ኣብ ላቦራቶሪ ይምርመር። እቲ IGRA ከኣ ነቲ ግብረ መልሲ ኣንጻር ናይ ዓባይ ሰዓል ጸረነፍሳት ይዕቅኖ።

• መጽናዕቲ ራጂ ናይ ሳንቡእ (ስኢሊ ሳንቡእ)

ኣብዚ ከኣ ስኢሊ ራጂ ናይ ሳንቡእኩም ይግበር። ኣብቲ ስኢሊ ዝርኤ ዝኾነ ዓይነት ዝምባለ ምልክት ናይ ዓባይ ሰዓል ክሕብር ይኸኣል።

ሕቶ እንተለኩም?

ምስ ክፍሊ ምክልኻል ዓባይ ሰዓል ዝከታተል ናይ ኸ.ኸ.ደ. (GGD) ርክብ ትገብሩ።

ንዝያዳ ሓበሬታ ብዛዕባ ሕማም ዓባይ ሰዓልን ናይ ምትሕልላፉ መርመራን ኣብ መርበብ ሓበሬታ www.tuberculose.nl ክትረኽቡዎ ትኸኣሉ። እዚ ጽሑፍ ሓበሬታ እዚ እውን ብኻልእ ቋንቋታት ክትረኽቡዎ ትኸኣሉ ኢኹም። እቲ ትርጉም ጽሑፍ ኣብ www.tuberculose.nl ክትረኽቡዎ ትኸኣሉ።

መደምደምታ

እንተደኣ ብጌጋ ወይ ከኣ ብዘይ ስርዓት ክንከን ተጌሩልኩም ኮይኑ? ኸ.ኸ.ደ. ጥርዓን ናይ ምቕራብ ዕድል ይህቡኹም። እዚ ጥርዓን ኣብ ክፍሊ ምክልኻል ዓባይ ሰዓል ተቐርብዎ። ኣብ መርበብ ሓበሬታ ኸ.ኸ.ደ. ብዛዕባኹ ተወሳኺ ሓበሬታ ክትረኽቡ ትኸኣሉ።

 **KNCV**
TUBERCULOSIS FOUNDATION

To eliminate TB

www.tuberculose.nl
The Hague, The Netherlands